

Lesprogramma's voor pedagogische inzet van vechtsport in het onderwijs

RESPONS; FLEXIBLE AND POSITIVE

Respons

Respons omvat een pakket van diensten en producten om onderwijs en vechtsport met elkaar te verbinden. Het is ontwikkeld om te voorzien in de vraag vanuit het onderwijs om vechtsport laagdrempelig in te zetten. Tevens komt Respons tegemoet aan de wens van trainers om middels een hapklaar programma in te kunnen spelen op actuele thema's in het onderwijs.

In de lesprogramma's van Respons wordt vechtsport als pedagogisch instrument gebruikt om positief bij te dragen aan maatschappelijke problemen. De basis van Respons wordt gevormd door een bewegingspedagogische methode. Op vechtsport gebaseerde werkvormen worden hierbij gebruikt om een bijdrage te leveren aan de opvoeding en vorming van leerlingen.

Doelstelling Respons

Het optimaliseren van een flexibele Responscapaciteit van leerlingen, zodat zij in staat zijn weloverwogen en oplossingsgericht te handelen in voor hen bedreigende situaties.

Voor wie?

Respons kan ingezet worden door verschillende doelgroepen. De primaire doelgroepen zijn:

- (Vechtsport)docenten / trainers
- Onderwijsinstellingen: basis-, voortgezet- en MBO-onderwijs

Docenten / trainers

Respons is een interessant en hapklaar product voor een vechtsportdocent die graag in het onderwijs aan de slag wil. Na een tweedaagse training heeft de docent kennis over een specifiek probleem, doelgroep en kan hij aan de slag met de bijbehorende Respons aanpak. Deze aanpak bestaat uit een uitgewerkte lessenreeks van gemiddeld zeven lessen die uitdagende werkvormen voor de jeugd bevat. Na afname van een licentie kan de trainer gebruik maken van een landelijke gedragen product die hij kan vertalen in lokaal succes.

Onderwijsinstellingen

Respons is interessant voor het onderwijs om bij te dragen aan heersende problemen op school. Middel de inzet van een Respons lessenreeks krijgen de leerlingen op een aansprekende manier de benodigde vaardigheden om zélf wat aan de problemen te doen. Een onderwijsinstelling kan er voor kiezen om haar eigen docenten te laten scholen of een gecenceerde Respons trainer van buitenaf een lessenreeks te laten verzorgen. Afhankelijk van de wensen van de school en de heersende thema's en problematieken, is er altijd wel een Respons trainer te vinden die aan de slag kan. Het NIVM helpt hierbij.

De Respons aanpak: effectief, flexibel en positief

Leerlingen kampen vandaag de dag met uiteenlopende lastige situaties op school én daarbuiten. Denk aan problematieken rondom pestgedrag, agressie en geweld. Respons wil hen aan de hand van hapklare lessenreeksen kennis en vaardigheden aanreiken om hiermee om te kunnen gaan. De situaties die hierbij het uitgangspunt vormen, worden daarbij niet als probleem, maar als uitdaging gepresenteerd. Respons gaat er vanuit dat je de keuze hebt om het probleem aan te pakken.

Respons kent de volgende uitgangspunten:

1. De flexibele Respons: wachten om een weloverwogen en passende reactie te geven.
2. Bouwen op positieve ervaringen: oefenen met positief gedrag geeft zelfvertrouwen en motiveert.
3. Thematische aanpak: een probleem induiken en uitwerken middels thema's.
4. Aandacht voor plezier: ervaren van plezier staat centraal.

Aan vechtsport verwante oefeningen vormen de basis van de lessenreeks. Leerlingen leren zo 'spelenderwijs' en via een weg die ze uitdaagt én aanspreekt. De lessenreeks wordt gegeven door speciaal opgeleide en gelicentieerde Respons trainers.

Verschillende modules met pakkende lessenreeksen

De methode Respons zit verweven in verschillende modules voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Elke module is gewijd aan een maatschappelijk probleem als pesten, schooluitval en agressie & geweld. Per probleem is geanalyseerd welke kennis, vaardigheden en inzichten (competenties) leerlingen nodig hebben om weloverwogen en oplossingsgericht te kunnen handelen. Dit alles komt samen in een thematisch opgezette lessenreeks met op vechtsport gebaseerde oefeningen. Deze hapklare oefenvormen worden door de Respons trainer gedoceerd en voorzien van de juiste contexten.

*Voor een actueel overzicht van de verschillende modules en bijbehorende cursusdata kunt u een bezoek brengen aan de website van Respons:
www.respons-nivm.nl*

Respons cursus

Rondom elke Respons module is een tweedaagse cursus gebouwd voor (sport)docenten. Om als docent een lessenreeks Respons te kunnen aanbieden, zal hij / zij allereerst deze tweedaagse cursus moeten volgen. In de cursus wordt de Respons methode uitgelegd, wordt aandacht besteed aan didactische vaardigheden, de doelgroep en worden de thema's uit de betreffende module behandeld. Zowel de theorie als de uitgewerkte lessen zijn opgenomen in het handboek Respons. Elke module kent zijn eigen lessenreeks en eigen handboek.

Respons trainers

De Respons methode heeft een basis in de vechtsport en kan daarom uitstekend als product worden aangeboden door vechtsporttrainers. Een Respons trainer hoeft geen zwarte band of vechtsport ervaring te hebben. De aan de vechtsport ontleende oefeningen zijn relatief eenvoudig en vragen geen jarenlange oefening. Het is wel zaak om de achterliggende gedachtegang goed te snappen. Maar dit geldt evengoed voor trainers die wel een vechtsport achtergrond hebben. Respons lessen kunnen daarom verzorgd worden door vechtsporttrainers, maar ook door andere professionals, zoals sportleraren, (jeugd) hulpverleners, leerkrachten en docenten.

Licentie

Respons is ontwikkeld op basis van een licentiemodel. Wanneer een cursus met goed gevolg is afgesloten, wordt een licentie afgegeven. Met deze licentie mag de Respons trainer de gestandaardiseerde lessenreeks rondom het specifieke thema inzetten op school bij de vooraf geformuleerde doelgroep. De licentie is geldig voor een periode van drie jaar en kent een proefperiode van een half jaar.

Investering

De reguliere kosten voor deelname aan de tweedaagse cursus bedragen € 357,- (inclusief btw). Naast de cursus ontvangt de cursist het handboek met daarin alle theorie en een uitgewerkte lessenreeks. De reguliere kosten voor een driejarige licentie bedragen € 187,50 per jaar (inclusief btw).

Als licentiehouder profiteert u van een landelijk bekend product die u lokaal kunt inzetten op een specifieke doelgroep. Het programma is hapklaar en tijdens de cursus heeft u de tools ontvangen hoe u Respons en uzelf 'kunt verkopen' aan de onderwijsinstelling. Licentiehouders ontvangen tevens:

- Helpdesk voor advies en ondersteuning
- Respons merchandise
- Vermelding op de website van Respons
- Licentiepasje, waarmee u kunt laten zien dat u bevoegd bent de desbetreffende Respons lessenreeks te geven.
- Toegang tot 'Mijn Respons' op de Respons website waar op allerlei ondersteunende documenten en gerelateerde filmpjes te bekijken zijn.

Inschrijven

Via de website van Respons kunt u zich aanmelden voor een cursus. Op de site vindt u tevens de bijbehorende instroom-eisen en de verschillende cursusdata. Zie www.respons-nivm.nl

Programma Respons

Respons is ook binnen uw organisatie in te zetten als een programma. Tegemoetkomend aan de thema's die er spelen, zal er een traject op maat worden samengesteld. Hierbij kan er een intensieve samenwerking worden gemaakt met een lokale vechtsportvereniging en/of trainer. Op basis van uw wensen zal er een bestaande lessenreeks worden aangeboden door een Respons trainer. Ook kunnen we de (LO-)docenten binnen uw organisatie klaarstomen om met Respons te kunnen werken.

Waarom Respons?

- Vechtsporten zijn immens populair onder scholieren.
- Aanpakken van thema's middels de inzet van uitdagende werkvormen.
- Laagdrempelig en hapklaar aan te bieden.
- Ontwikkeld door een team van onderwijskundige, pedagoog en vechtsportexperts.
- Uiteenlopende modules; vernieuwende lessenreeksen voor specifieke doelgroep.
- Insteek in lessenreeks vanuit een uitdaging: positieve benadering!
- Flexibel en oplossingsgericht.
- Lessenreeks biedt een veilig, pedagogisch verantwoord en plezierig lesklimaat.
- Landelijk netwerk van Respons trainers.
- Begeleiding vanuit het NIVM.

Nederlands Instituut voor Vechtsport en Maatschappij

De meerwaarde van vechtsport en het unieke van de methode Respons sluiten precies aan bij de missie van het Nederlands Instituut voor Vechtsport en Maatschappij (NIVM). Zij is een maatschappelijk georiënteerd instituut op het gebied van vechtsporten. Zij richt zich op kwaliteitsverbetering, hoogwaardige kennisontwikkeling en innovatie ter bevordering van een veilig en verantwoord pedagogisch vechtsportklimaat en professionalisering van de vechtsportbranche. Het NIVM ziet vechtsport als een pedagogisch instrument en maatschappelijk middel. Vanuit het NIVM lopen verschillende programma's in Nederlandse gemeenten, bij zorginstellingen en in het onderwijs. Daarnaast kunnen zowel welzijn-, onderwijs- en overheidsorganisaties als clubs bij haar terecht voor een uitgebreid diensten- en productenaanbod.

Contact

Meer informatie over Respons kunt u verkrijgen via het NIVM.

Postbus 643
6710 BP Ede

Telefoon: 0318 - 660 980

info@vechtsportenmaatschappij.nl

www.respons-nivm.nl

Respons is een product van de KNKF. Alle rechten m.b.t. Respons zijn voorbehouden aan het kenniscentrum van de KNKF.

